

Asia: VN/6567/2022

Lausuntopyyntö valtioneuvoston asetuksesta hyvinvointialueen taloutta koskevien tietojen toimittamisesta sekä hyvinvointialueen taloustietojen toimittamiseen sovellettavista tietosisällöistä ja teknisistä kuvauksista koskien tilikautta 2023

Lausunnonantajan lausunto

1. Lausuntonne hyvinvointialueen taloutta koskevien tietojen toimittamisesta ja aikataulusta (valtioneuvoston asetus) (liitteet 1 ja 2)

Hyvinvointialueen vuosi 2023 tulee olemaan toiminnan ja siihen liittyvän organisoitumisen osalta vielä suuresti muutokseen sopeutumista ja asioiden täsmentymistä. Talouden käynnistymisen osalta tulee olemaan ratkaisevaa taloushenkilöstön riittävyys sekä in-house-talousjärjestelmätoimittajan onnistuminen käyttöönotossa, joita on samanaikaisesti useille hyvinvointialueille. Lisäksi Valtiokonttorin valmiudet vastaanottaa testi- ja varsinaista raportointiaineistoa ratkaisevat.

Raportoinnin käynnistäminen tulee aiheuttamaan hyvinvointialueelle merkittäviä henkilöstöresurssikuluja sekä talousjärjestelmätoimittajan ostopalvelukuluja.

Esitämme, että vuonna 2023 ja 2024 raportointi keskittyisi seuraaviin (liite 1 3§):

- talousarvio pykälässä esitetysti
- maalis- ja syyskuusta neljännesvuosiraportti, kuten pykälässä mainittu
- kesäkuun lopusta puolivuosisiraportti ja tilinpäätösennuste elokuun loppuun mennessä (15.8. lomakautta ja ennusteen päivittäminen vaatii enemmän laskentaa)
- tilinpäätösarvio helmikuun 15 pv mennessä (25.1. on liian aikaisin laadullisesti)
- tilinpäätös sekä sitä täydentävät tiedot kesäkuun 30 pv mennessä (aluevaltuusto ei välttämättä ole hyväksynyt ensimmäisiä tilinpäätöksiä vielä 15.4. / 31.5.)

Raportointisyklin tiivistämistarvetta (määrällistä lisäämistä sekä palautusaikataulujen kiristämistä) tulisi arvioida vasta kahden ensimmäisen vuoden jälkeen, jolloin myös hyvinvointialueiden

alkuvaiheen käynnistämishaasteet on saatu selätettyä sekä kerättävän tiedon laatu ja automaatiotaso ovat riittävät.

Raportoinnin tiivistämisen yhteydessä on hyvä läpinäkyvästi kertoa hyvinvointialueille, miten ja missä kerättyä raportointitietoa käytetään sekä missä alustassa ne julkaistaan.

Esitämme harkittavaksi myös tertiaaliraportointiin (huhti-elo-joulu) siirtymistä, jolloin vältettäisiin puolivuosisraportin osuminen kesälomakauteen.

2. Lausuntonne hyvinvointialueen ja hyvinvointiyhtymän talousraportoinnin kokonaiskuvasta (esitetyt raportointikokonaisuudet ja niiden sisällöt)ja siihen liittyvästä valtiovarainministeriön asetuksesta (liitteet 3, 4, 5 ja 8, taulukkomallit)

Satakunta:

HKLMY-raportoinnin saaminen täysin automatisoidusti vuodesta 2023 on erittäin haastavaa. Ohjeiden pitää olla yksiselitteiset ja kattavat, jotta tätä pystytään lähteä valmistelemaan. Harkittava on, voidaanko se sisällyttää tilinpäätöksen täydentäviin tietoihin sen sijaan, että se olisi omana toimialana varsinkaan kahtena ensimmäisenä vuotena.

Luonnoksessa olevien lomakkeiden haasteena on, että niissä kerätään kirjanpidollisen taloustiedon lisäksi myös muuta, täysin manuaalisesti syötettävää tietoa. Tästä seuraa se, että automatisointia ei saada lomakkeelle täysin toteutettua. Erityisesti haastetta tulee olemaan HHYTT:n kanssa. Valtion rahoituksella kehitetään Modulo-ohjelmistoa ja pohdittava onkin, miksi teknistä tietoa kerätään taloustiedon mukana eikä sitä hyödynnetä suoraan Modulosta.

3. Lausuntonne hyvinvointialueen ja hyvinvointiyhtymän tilikartasta (liite 6)

Satakunta:

Valtionavustuksen kirjausten osalta on tärkeää saada selkeät kirjausohjeet siitä, mille tilikartan tilille valtionavustukset kirjataan (talousarvio ja toteuma) ja millä raportointisyklillä. Huomioitava on ohjeistaa jo vuonna 2021 ja 2022 saadut valtionavustukset sekä vuonna 2023 annetut, mikäli niiden osalta kirjaukset eroavat toisistaan.

Myös muiden tilien osalta on tärkeää saada selkeät, käytännönläheiset kirjausohjeet.

4. Lausuntonne hyvinvointialueen ja hyvinvointiyhtymän palveluluokituksesta (liite 7)

Esitämme, että hyvinvointialueen tietoja ei luokiteltaisi kahdella eri tavalla (palveluluokituksen ja organisaatoriippumattomiin luokituksen) ja kahdelle eri tietoa keräävälle taholle (Valtiokonttori ja DigiFinland). Joko palveluluokat korvattaisiin organisaatoriippumattomilla luokilla tai toisinpäin. Tieto hyvinvointialueelle kerättäisiin vain Valtiokonttorin tietopyynnöllä.

Lisäksi toivomuksena on, että palveluluokkia ei muuteta vuosittain, vaan nyt määritellyillä mennään useita vuosia eteenpäin. Muuttaminen aiheuttaa ylimääräistä kuluja, työpanosta niin hyvinvointialueella kuin talousjärjestelmätoimittajalla.

5. Lausuntonne THL:n Sairaaloiden tuottavuus -kyselyn taloustietojen sisällyttämisestä raportointiin (ks. taulukkomallit, HHYTT, välilehti k-t01 THL:n erillistarpeet hyvinvointialueilta ja hyvinvointiyhtymiltä)

Suosittellemme, että hyvinvointialueet raportoivat vain yhdelle taholle ja yhdellä automatisoidulla raportointikanavalla. Tavoitteena pitääkin olla täysin automatisoitu, laadukasta tietoa tuottava raportointiratkaisu, mutta tähän ei ensimmäisien vuosien aikana vielä päästä.

Vuotta 2023 koskevat raportointitiedot toimitettaisiin siis jo vain Valtiokonttorille. THL:n ja DigiFinlandin tietotarpeet sekä muut mahdolliset hyvinvointialueita koskevat lakisääteiset tietotarpeet tulee yhdistää samaan raportointiin sekä poistaa kaikki päällekkäisyydet.

Raportointia tulee kehittää vuosittain kokonaisuutena ja tarkastella, että kerättävä tieto on todella hyödyllistä valtion tiedolla johtamisen kannalta.

THL-taloustiedon automatisointi vaatii kuitenkin erillisen suunnittelun. Suunnittelutyötä pystytään aloittamana vasta, kun raportointimallipohja on täysin lukittu. Sisäistä laskentaa on automaatiotason saavuttamiseksi kehitettävä vielä paljon. Tiedonkeruun ohjeistus on oltava riittävän tarkkaa.

6. Lausuntonne teknisistä määritteistä ja pakollisuuksista (taulukkomallit ja tekniset taksonomia- ja tiedostopaketit, ks. linkit)

In-house-talousjärjestelmätoimittajaltamme tulee tekninen ratkaisu raportointiin, joten on tärkeää, että heidät pidetään ennakkoidusti tietoisena ja heidät osallistetaan vuoropuheluun teknisestä puolesta. Tekninen ratkaisu tulee poikkeamaan merkittävästi kuntien raportoinnista, joten muutos tulee aiheuttamaan kustannuksia paljon.

Lisäksi on erittäin tärkeää, että in-house-yhtiölle avataan tiedon toimittamisen testaukseen Valtiokonttorille testialusta riittävän aikaisin jo vuoden 2022 syksyllä. Manuaaliset vaiheet, kuten manuaalinen lataus, tiedon toimittamisesta pitää poistaa.

On huomattava, että hyvinvointialueella on jo talousjärjestelmän käyttöönotto menossa ja päätöksiä joudutaan tekemään, joilla on vaikutuksia raportoinnin toteuttamiseen. Ihannetilanne olisi ollut, että raportointitarpeet olisivat olleet tiedossa jo alkuvuonna 2023, jotta ne olisi hallitusti pystytty huomioimaan järjestelmän käyttöönottoratkaisuissa ja talousjärjestelmätoimittajalle olisi jäänyt riittävästi aikaa toteuttaa raportointiratkaisut.

Tilikartta ja palveluluokat tulee vahvistaa pikaisesti, jotta talous- ja henkilöstöjärjestelmien käyttöönotossa päästään eteenpäin.

Aro-Heinilä Asko

Satakuntaliitto - Vaikka lausunto on annettu satakuntaliiton lausuntopalvelu.fi tunnuksin, niin lausunnon antaja on Satakunnna hyvinvointialue